Under fullmånen

Bokintroduktion, gemensam läsning, bildanalys, skriva sammanfattning, ge respons och skriva personlig reflektion

Ämne: svenska och svenska som andraspråk
År: SFI men kan också användas på gymnasiet och åk 7-9
Lektionstyp: bokintroduktion, gemensam läsning, bildanalys, skriva sammanfattning, ge respons, skriva personlig reflektion
Lektionsåtgång: 4-10
Bokens ISBN: 9789189149038

Om boken

Under fullmånen av Lisa Förare är en magisk och hoppfull berättelse om människor som alla bär på en sorg. I boken anländer Mona en mörk och stormig natt till ett kafé, där Ali städar som vanligt. Mona presenterar sig som månbagerska och bakar under natten speciella kakor. Under fullmånens sken får kaféet gäster som alla får varsin kaka. Kakorna smakar ingenting men ändå har de förmågan att väcka minnen och längtan hos alla som äter dem. De viktigaste ingredienserna finns inuti dem som äter kakorna. Bokens bilder är tecknade av Lina Blixt.

Om lektionen

Till alla uppgifter finns först kort information till läraren. Därefter kommer instruktioner riktade direkt till eleverna. I dessa instruktioner finns ett tydligt du-tilltal. Lektionen är framtagen av den prisbelönta läraren Jenny Edvardsson för LL-förlaget och MTM. Du hittar fler lektioner på mtm.se/skola/lektioner-och-handledningar.

Uppgift 1: Att närma sig boken

I denna uppgift får eleverna närma sig boken genom att undersöka omslagsbild och titel. Börja med att låta eleverna samla ord som beskriver omslagsbilden. Låt dem därefter fundera över bokens titel. Genomför denna uppgift i tre steg. I steg 1 får eleverna fundera på egen hand. I steg 2 diskuterar de med sin bordsgranne. I steg 3 diskuterar ni frågorna i helklass och skriver samtidigt upp alla ord som eleverna samlat på sig. Använd sedan orden för att leda in eleverna i bokens handling.

Instruktion till eleverna

I den här uppgiften ska du undersöka omslagsbilden och titeln.

- Börja med att samla ord.
Vilka ord kommer du att tänka på när du ser omslagsbilden? Skriv ner dem.

- Läs bokens titel. Vad kan en bok med titeln *Under fullmånen* handla om? Skriv ner ditt svar.

Uppgift 2: Gemensam läsning

Läs boken tillsammans i klassen. Arbeta med högläsning där eleverna får möjlighet att högläsa kapitel för varandra. Dela antingen in eleverna i läspar eller i läsgrupper. Eleverna i paren/grupperna turas om att högläsa för varandra. Under sin läsning kan eleverna skriva upp svåra ord som de berättar om för övriga i klassen men också skapa frågor som den andra i paret eller övriga i gruppen får besvara. Kom överens om datum som bokens olika kapitel ska vara lästa till.

Instruktion till eleverna

Du ska få läsa boken *Under fullmånen* högt tillsammans med en eller flera klasskompisar.

Du kommer under arbetet med boken att få:

- träna på att uttala ord och läsa högt

- skriva upp ord som du tycker är svåra och kolla upp deras betydelse

- berätta om orden du skrivit upp för dina klasskompisar och ge exempel på hur orden kan användas i meningar

- skapa frågor utifrån texten som dina klasskompisar ska få besvara

- besvara dina klasskompisars frågor och då träna din egen läsförståelse

Till frågorna du skapar kan svaren finnas direkt i texten.
Exempel: Vilken titel har boken?

Eller mellan raderna, alltså där du hittar ledtrådar i vad personerna säger eller gör.
Exempel: Varför är Ali ledsen?

Eller hos läsaren.
Exempel: Hur skulle du ha gjort om du vore Ali?

Uppgift 3: Diskutera bokens illustrationer

Stanna upp vid bokens illustrationer och låt eleverna diskutera dem.
Låt diskussionerna utgå från frågorna i elevinstruktionen.

Instruktion till eleverna

I denna uppgift ska du få analysera bokens bilder.
Därefter ska du få samtala med dina klasskompisar.

Utgå från följande frågor:

- Vad ser du på bilden? Vilka är personerna?
Vilken miljö eller plats visas?

- Vilken stämning är det i bilden? Är det en glad,
ledsen, arg eller kanske gåtfull stämning?
Hur vet du det?

- Vad händer i bilden? Vad gör personerna på bilden?
Är de på väg någonstans? Pratar de med någon? Ser de på något?

- Hur kan bilden kopplas samman med bokens handling?

- Vilken känsla får du av bilden? Blir du kanske glad,
ledsen, arg, upprörd, lättad, besviken? Varför det?

Uppgift 4: Sammanfatta hela boken

Låt eleverna sammanfatta hela boken skriftligt. Är de ovana vid att sammanfatta kan ni tillsammans skapa en sammanfattning av första kapitlet. Därefter kan eleverna i par eller grupper få sammanfatta något kapitel och i slutet av läsningen kan eleverna individuellt få sammanfatta hela boken. Stötta gärna elevernas skrivande genom att ge börjor (inledningar på meningar) och en struktur för hur en sammanfattning kan se ut.

Instruktion till eleverna

I denna uppgift ska du få sammanfatta hela boken.
En sammanfattning är en kort text
som berättar vad boken handlar om.

En sammanfattning ska lyfta fram det viktigaste från boken.
Din sammanfattning kan exempelvis börja så här:

Boken Under fullmånen handlar om …

Uppgift 5: Responsarbete på sammanfattningar

Låt eleverna ge respons på varandras sammanfattningar. Ta exempelvis hjälp av modellen ”Två stjärnor och en önskan”. Då lyfter eleverna fram två bra saker i klasskompisens sammanfattning och en sak som kan förbättras. Är eleverna ovana vid att ge varandra respons är det viktigt att de får hjälp med vad de kan titta på när de läser varandras texter.

Instruktion till eleverna

I denna uppgift ska du få ge respons på en klasskompis sammanfattning.
Du ska lyfta fram två bra saker och en sak som kan förbättras.
Till exempel kan du ge respons på något av följande:

- Får man veta vad boken handlar om?
- Har de viktigaste personerna och händelserna från boken kommit med i sammanfattningen?
- Är det stor bokstav i början av meningar och vid namn?
- Sitter punkter, frågetecken och utropstecken på rätt plats i texten?
- Är orden rättstavade?
- Kommer orden i meningarna i rätt följd?

Uppgift 6: En personlig reflektion

Låt eleverna få skriva en personlig reflektion utifrån vad som hade hänt om de hade fått äta en av Monas magiska kakor.

Instruktion till eleverna

I boken har du fått läsa om personer som fått äta av Monas kakor.
De har alla börjat tänka och drömma om olika saker.
Saker som är viktiga för dem.
Vad hade hänt om du fått en av Monas kakor?
Vad hade du börjat tänka på om du bet i den?

Skriv en personlig text där du berättar om de tankar som kakan väcker hos dig. Inled exempelvis på detta sätt:

Jag tar en bit av Monas kaka. Den smakar ingenting.
Efter en stund händer det något. Jag börjar …